

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแบบแผนการบริโภคอาหาร
ของเด็กเตี้ยอายุระหว่าง 10-12 ปี



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2560

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแบบแผนการบริโภคอาหารของเด็กเตี้ยอายุระหว่าง 10-12 ปี

FACTORS RELATED TO EATING PATTERNS AMONG STUNTING CHILDREN AGED 10-12 YEARS

ดิลราพร ทองทิ 5537608 PPHP/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุวัฒน์ ศรีสรจักร์, ปร.ค. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข),
ทัศนีย์ รวีวรกุล, ปร.ค.(การพยาบาล)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแบบแผนการบริโภคอาหารของเด็กเตี้ยอายุ 10-12 ปี อ.ชานูมาน จ.อำนาจเจริญ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กเตี้ยและก่อนข้างเตี้ย อายุ 10-12 ปี จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) แบบคัดกรองเด็กเตี้ยและก่อนข้างเตี้ย (2) แบบถามด้านปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม (3) แบบบันทึกอาหารบริโภค เป็นเวลา 3 วัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent – sample T test และ Chi-Square test

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.83) เป็นเด็กเตี้ย-สมส่วน (ร้อยละ 68.86) อาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยว (ร้อยละ 63.94) แบบแผนการบริโภคอาหารเฉลี่ย 3 วัน พบว่า เด็กเตี้ยได้รับพลังงานเฉลี่ย 977.35 ± 205.60 กิโลแคลอรี โปรตีน 32.83 ± 7.13 กรัม คาร์โบไฮเดรต 154.41 ± 33.38 กรัม ไขมัน 25.27 ± 8.69 กรัม แคลเซียม 215.29 ± 49.35 มิลลิกรัม และสังกะสี 3.61 ± 0.86 มิลลิกรัม) ต่ำกว่าข้อแนะนำ DRI เด็กเตี้ยกินอาหารกลุ่มข้าว-แป้ง 3.83 ± 0.88 ทัพพี ผัก 2.59 ± 1.34 ช้อน ผลไม้ 0.53 ± 0.66 ส่วนนมจืดครบส่วน 0.51 ± 0.34 ส่วน และน้ำมัน 3.45 ± 3.09 กรัม) ต่ำกว่าส่วนบริโภคที่แนะนำตามกลุ่มอาหารของธงโภชนาการ (ร้อยละ 100) ยกเว้นกลุ่มเนื้อสัตว์ 6.41 ± 1.50 ช้อน) กินตามส่วนบริโภค เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการกินระหว่างเด็กเตี้ย-ผอม กับ เตี้ย-สมส่วน เด็ก 2 กลุ่มได้รับพลังงานเฉลี่ย โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน แคลเซียม และสังกะสีแตกต่างกัน ($p < 0.05$) และกินอาหารกลุ่มข้าว-แป้ง เนื้อสัตว์ และนมจืดครบส่วนแตกต่างกัน ($p < 0.05$) สรุปเด็กเตี้ยกินอาหารไม่เพียงพอ แต่เด็กเตี้ย-สมส่วนยังกินอาหารในปริมาณที่ดีกว่าเด็กเตี้ย-ผอม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบปัจจัยนำด้านเพศมีความสัมพันธ์กับการได้รับ โปรตีนและสังกะสี ($p = 0.02$)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย สามารถนำไปพัฒนาโปรแกรมให้ความรู้ปรับเปลี่ยนแบบแผนการบริโภค และจัดอาหารให้เด็กเตี้ยได้รับปริมาณอาหารที่เพิ่มมากขึ้นตามหลักธงโภชนาการของเด็กอายุ 10-12 ปี เพื่อพัฒนาให้เด็กเตี้ยมีส่วนสูงและน้ำหนัก ให้มีส่วนสูงสมส่วนและสมวัยต่อไป

คำสำคัญ: แบบแผนการบริโภคอาหาร/ เด็กเตี้ย / ปัจจัยนำ / ปัจจัยเอื้อ / ปัจจัยเสริม

FACTORS RELATED TO EATING PATTERNS AMONG STUNTING CHILDREN AGED 10 -12 YEARS

TIRAPORN THONGTEE 5537608 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : SUWAT SRISORRACHATR, Ph.D.(MEDICAL SOCIAL SCIENCE AND PUBLIC HEALTH), TASSANEE RAWIWORRAKUL, Ph.D.(NURSING)

ABSTRACT

The objective of this study were to investigate factors related to eating patterns among stunting children aged 10-12 years. Sample were 183 stunting children, age 10-12 years. Data collection was performed by using stunting screening test, questionnaires about predisposing factors, enabling factors, reinforcing factors and food record 3-days. The data were analyzed using statistical methods such as frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent sample T test and Chi-square Test.

Results revealed that most of sample were male (56.83 %), stunted-normal weight children (68.86%) and lived in single family(63.94%). 3-days eating patterns showed that stunting children gained the everage energy (977.35 ± 205.60 kcal), protein (32.83 ± 7.13 g), carbohydrate (154.41 ± 33.38 g), fat (25.27 ± 8.69 g), calcium (215.29 ± 49.35 g), and zince (3.61 ± 0.86 g) lower than Dietary Reference Intake(DRI), and they ate rice (3.83 ± 0.88 ladles), vegetable (2.59 ± 1.34 spoons), fruit (0.53 ± 0.66 parts), whole milk (0.51 ± 0.34 parts) and oil (3.45 ± 3.09 g) lower than serving size according to the nutritional flag. (100 %),except meats which were 6.41 ± 1.50 spoons by serving size according to the nutritional flag. When comparing the eating patterns between stunted-underweight and stunted-normal weight children, it was found that the two groups of children gained different amount of average energy, protein, carbohydrate, fat, calcium, and zinc ($p < 0.05$) and they had different eating patterns for rice, meat and whole milk ($p < 0.05$). In summary, stunting children ate insufficient food, but stunted-normal weight children ate more quantity of food than stunted-underweight children. The analysis of the relationship found that gender factors were related to protein and zinc intake. ($p = 0.02$)

The recommendation from the study is to promote the appropriate activities that include predisposing factors, enabling factors and reinforcing factors for developing an educating program to improve eating patterns, and arranging more food according to the nutritional flag for stunting children to develop their height and weight.

KEY WORDS: EATING PATTERN/ STUNTING/ PREDISPOSING FACTORS/ ENABLING FACTORS/ REINFORCING FACTORS

173 pages